

ZIUA POETULUI ÎN „ANUL EMINESCU”

În școli, la Căminele culturale din sate, la Casa Armatei și la Palatele copiilor din orașe, la fiecare 15 ianuarie se organiza cu mare tam-tam aniversarea zilei „poetului nepe-reche” sau a „Lucaefărului poeziei românești”, cum era supranumit cu fiecare ocazie festivă.

În 1989, ziua poetului nu a fost organizată cu fast public. Programul tv nu a inclus recitaluri masive din opera eminesciană care erau rezervate pentru a doua parte a anului. În acel an, publicul a umplut sălile pentru un adevărat maraton liric susținut de actori precum Valeria Seciu, Ion Caramitru, Gheorghe Cozorici, Ovidiu Iuliu Moldovan și Silviu Stănculescu.

Ca o inițiativă personală a realizatorilor a fost inițiat însă spectacolul „Eminescu... după Eminescu” la 12 ianuarie, de Ion Caramitru și Dan Grigore. „Spectacolul a început la Botoșani și a mers apoi prin toată țara”, își amintește actorul. „Spectacolul conținea, printre altele, fragmente din manuscrise eminesciene negândite a fi spuse vreedată pe scenă, texte care (în de o filozofie onirică și abstractă în plin realism socialist. La finalul spectacolului, am scris pe o tablă de școală, cu apă, «Ajutor», transpunând astfel momentul tragic în care Eminescu a fost luat dintr-o baie publică întunecată spre a fi dus și internat la un spital de boli nervoase.”

Revistele de literatură și almanahurile cu apariție la început de an conțineau însă câteva pagini în care abundau obișnuitele clișee de recep-tare și limbajul de lemn. În almanahul Femeia, două pagini conțineau citate din critici care girau în orice context poezia lui Eminescu și câteva poeme reunite sub titlul „Din lirica eminesciană”. Textele din rubrica „Sentimentul Eminescu” nu făceau referiri la aniversarea din acel an.

Poetul și opera sa au trecut prin importante „primeniri” și „valorificări” în sensul ideologiei partidului. Au avut parte, de asemenea, și de o serioasă ocultare a aspectelor care nu erau „pe linie”. „Părți masive din opera lui Eminescu n-au convenit nimănui”, apreciază Nicolae Georgescu, șef jurnal-ist, actualmente filolog și profesor universitar. „Nici o formă de stat din România nu a putut să-l apropie pe Eminescu. E incomod. Nu e un partener de discuție cu instituția numită stat. El discută cu poporul. Cu na-țunea, cu alte forțe.” Pe de altă parte,

Statuia lui Eminescu în pauza dintre festivitățile omagiale ale aniversării poetului. AGERPRES

interesul spontan și mândria firească a publicului au fost încet, încet confiscate și transformate în festivism, în prilej de a justifica regimul și de a-i preamări pe conducătorii săi. Cum Ceaușescu era prezent ca imagine în toate manifestările vieții publice, se ajunsese la situația de „a fi laudat se-cretarul general al partidului pentru că permite editarea operei lui Eminescu. La un moment dat, chiar s-a pus sub patronajul lui Ceaușescu toată munca de editare de la Biblioteca Academiei. Din fericire, niciodată nu au apărut volumele cu fotografia lui pe pagina de gardă, doar cu o ban-derolă care evoca și omagia Congresul din anul respectiv”, ne-a povestit Georgescu.

Așadar, opera, ca și viața poetului, cu datele ei concrete, a făcut obiectul a tot felul de tranzacții și aranjamente între mai-marii țării și intelectualii vremii. „Tot timpul a fost foarte greu cu realizarea numerelor tematice pentru aniversarea de la 15 ianuarie, consideră Georgescu. Pentru că ziua lui, 15 ianuarie, pica între zilele lor. Între Ceaușescu (7 ianuarie) și Ceaușescu (26 ianuarie). Iar presa de-voțată ideii lui Eminescu nu și putea organiza numărul dedicat pentru că trebuia să se sacrifice câteva pagini pentru ea și câteva pagini, apoi, pen-

tru el. Multă vreme ne-a preocupat un raționament dublu. Mai ales în iarna '88-'89. A circulat o campanie de presă prin care urmăream să mutăm ziua de naștere a poetului acolo unde a fost ea, să îi redăm zodia, la 20 decembrie, când, de fapt, s-a născut Eminescu. Am luat în calcul această posibilitate ca să scăpăm de mângina aniversării celor doi. Au apărut două sau trei astfel de articole, dintre care unul al meu. Dar s-a suspendat repede campania. Se spunea că astfel le-am dat lor toată luna ianuarie sau că i-am jignit cumva, că nu le-am lăsat «diamantul din coroană». Ei și făcuseră o mândrie din faptul că flanchează cu aniversările lor nașterea lui Eminescu.” Anul 1989 a fost deosebit de interesant pentru eminescologi, pen-tru politicieni, pentru presă și opinia publică. Pentru că se împlineau 100 de ani de la moartea lui Eminescu. Printre școlari se zvonea că în anul respectiv la trepte sau la Bac sigur se va da ceva din Eminescu. Tezele la română implicau recapitulări serioase din Eminescu. Colectivul care ve-ghea la studierea și publicarea operei complete eminesciene era în fierbere. De ani buni se încerca tipărirea unei ediții care să conțină poezia „Doina”, eliminată de cenzură încă din 1957. Toate speranțele colectivului de

cercetători se legau de 1989, de aniversarea de la 15 ianuarie și comemo-rarea de la 15 iunie. Soluția găsită a fost retipărirea ediției princeps editată de Titu Maiorescu în anul 1883. Petru Creția, care conducea colectivul de cercetători, plănuse acest lucru pentru anul 1983. Dar nu fusese posibil. „Și nici în 1984, nici în 1985”, își amintește Nicolae Georgescu. „Ideea era să apară poezia «Doina». Acesta era pretextul. Să apară sub formă anastatică.” În sfârșit, în 1986, cartea a fost tipărită, dar a fost ținută doasă în Biblioteca Academiei. Georgescu este printre puținii care au văzut cartea. „Eu am văzut-o, de exemplu, am smuls un exemplar și l-am con-templat.” Vigilența cenzurii fusese înșelată o dată, fiindcă se reușise tipărirea. Cartea avea să apară abia în 1989, în contextul centenarului emi-nescian, dar în iunie. În săptămâna 13-20 ianuarie, Petru Creția nu putuse decât să insiste, încă o dată, asupra necesității acestei apariții printr-un articol din România Literară. În Con-voorbirile României Literare, în dis-cuția cu Ștefan Agopian, Petru Creția susținea că aceasta „ar trebui tipărită aidoma, prin fotografiere”. Ceea ce s-a și întâmplat în cele din urmă.

(Continuare în pag. a II-a)

CRONICA NEAGRĂ

Știri de la Mosul: Tâmplarul Fierel a furat conserve în Irakul lui Saddam

Cine n-a avut un unchi șofer de TIR, petrolist în Libia sau tâmplar în Irak, pe vremea lui Ceaușescu, ar fi fost bine să-și cumpere. Era la fel de important cum e azi un unchi în Spania pentru băiețelul sărac din Buhuși. Era un zeu unchiul când venea acasă de Revelion și de 23 August. Povestile lui despre autobuze multicolore, femei cu basma pe ochi, Mercedesuri strălucitoare și șeci cu turme de cămilă și cirezi de cadăne nu se mai terminau. Stăteau noaptea, după ora de culcare, rumeșind gumă de mestecat adusă de el, în vreme ce unchiul le povestea filme deocheteate pârâților, bând cu toții whisky adus tot de el. Apoi, noaptea, știai că pârâții fac amor în sfârșit „in safe mode”, pentru că unchiul le-a adus proze-rvative ce-ar fi ajuns pentru juma' de an (dacă erau economi).

Un asemenea unchi trebuie că va fi fost tâmplarul Fierel Negară, con-damnat prin sentința penală

3/10.01.1989 a TMB. De dragul nepoților, iar nu dintr-un alt motiv trebuie ca el va fi băgat mâna în fondul valutar al Antreprizei Construcții Montaj București. Povestea e banală, dar justiția i-a acordat importanță deosebită, căci fapta fusese con-sumată peste hotare, mai era la mijloc și valută, un pas până la tră-dare, ce mai incoia-ncolo, chiar Di-recția I a Procuraturii Generale a instrumentat-o.

În fapt, tâmplarul Fierel a fost trimis în februarie 1985 să lucreze în Irak, la Mosul, pe șantier. Fiind băiat des-căreț, a fost numit gestionarul cen-trului de pâine al cantinei, iar ulterio-r, pentru că s-a făcut remarcat, l-au numit chiar gestionar al chioscului alimentară întreprinderii. Adică, șef peste conserve, de carne, fasole și pește, peste cutii de bere și chiar peste cfenvurști și ciocolată, bietul tâmplar, ursulețul care s-a văzut el în sfârșit jupân la butoiul cu miere, a căzut în

păcat. A mâncat - susține rechizi-to-riul, pe săturate, a început să pună la buzunar și din încasări... azi un dinar, mâine doi...

E de înțeles fascinația pe care au exercitat-o asupra bietului tâmplar sutele de cutii colorate, alunele, curmalele... iefine și multe. Era prima ieșire din țară a omului, pesemne. În doar șase luni, tâmplarul a sfeterisit, susține rechiziitoriul, 5,683 virgulă ceva dinari irakieni, adică vreo jumătate de milion de lei foarte vechi. A lăsat o așa vraiste în amărăciunea aia de gestiune tâmplarul Fierel, că le-a pus pe bigiduri neuronii judecătorilor de la Curtea Supremă. Așa că, după o condamnare la 14 ani (redușă la jumătate în baza decretului 11/1988), în vara lui '88, Fierel a făcut recurs, arătând că nu păpase așa de mulți bani din vistieria ARCOM, ci mai puțin, cerând scăderea pedepsei.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ziua lui Eminescu, la stâlp

În '89, ianuarie, Mihaela Bozdog avea 17 ani. Locuia în Constanța și era în clasa a XI-a. Scăpase de treaptă, urma anul de relax. Împreună cu pri-etenă ei de hălăduială, Mickey, făceau parte dintr-o gască de rockeri care se întâlneau seară de seară și-și împărțeau, colorat, opinii despre concertele la care nu aveau acces... Mihaela și Mickey au rămas pri-etenă, chiar dacă pe una viața a dus-o în țările calde (California), iar cealaltă s-a oprit tocmai aproape de Capul Nord, în Norvegia, după Cercul

Polar. Mihaela și-a amintit cum la 15 ianuarie, după ce au sărbătorit ziua lui Eminescu așa cum se cuvine, la o vodcă, cuprinsă de înflăcărare patri-otică și jinduind la concertele meta-lice de prin Vest, a început să pe-rozeze... în tramvai.

„Ne întâlnim «la stâlp», în fața blocului lui Slayer (Gabi pe numele lui adevărat), acolo unde ne adunam, aproape seară de seară, în gâscuță mai mare sau mai mică. Ne mai întâlneam câteodată și pe la câte unul dintre noi acasă sau în vreo căr-

ciumă... dar mai rar. Prezențe con-stante eram eu, Mickey, Irina și Sarchis. De cele mai multe ori, făceam chetă și cumpărăm câte-o sticlă de vodcă. Irina ne sponsoriza frecvent, mai ales cu țigări - ea avea serviciu. Eu și Mickey eram în clasa a XI-a. În general vorbeam despre rock, muzică interzisă la radio pe vremea aceea. Și, tocmai pentru că era interzisă, de multe ori o dădeam în politică. Mă rog, atât cât ne puteam plânge și noi la vârsta aia... În principiu, totul începea pașnic,

după care o dădeam pe «fantezii», cum ar fi să călătorești în Vest, să poți merge la concertele live... cu trupe străine, că pe românași îi mai ascu-tam vara pe litoral cântând hit-uri de-ale «bătrânilor». Și, inevitabil, se ajungea la discuții de gen «ce de rahat e comunismul și cum ne indo-bitoceste». Una dintre durerile noas-tre era că nu aveam o rockotecă, spre exemplu, unde să ne adunăm și să ascultăm muzică nestingherită.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALUL ZILEI

Întreg anul 1989 a stat sub sem-nul lui Eminescu: se împlinesc 100 de ani de la nașterea poetului. Majoritatea momentelor festive s-au petrecut în iunie, luna trecerii sale la cele veșnice. Nici ziua de naștere n-a trecut neobservată.

De ziua lui Eminescu

Duminică, 15 ianuarie, peste tot în țară, din București și până în cel din urmă Cămin cultural s-au re-citat versurile „ultimului roman-tic”. La Botoșani, bunăoară, și în alte localități din zona de baștină a poetului au fost organizate ma-nifestări, în cadrul ediției a XII-a a „Zilelor Mihai Eminescu”. Mem-oria poetului a fost cinstită de au-toritățile locale și în sala de mar-mură a Teatrului „Mihai Eminescu” din municipiul reședință de județ. „Programul literar-muzical” dedicat momentului s-a intitulat „Ce-ți doresc eu ție, dulce Româ-nie”. Omagiul adus de Scînteia pune opera eminesciană sub ob-lăduirea patriotismului: pa-

ginele aniversare s-au înșirat sub genericul „Patria și poetul”. În celălalt capăt al țării, la Centrul de Cultură și Creație „Cântarea Ro-mâniei” din Slobozia, județul Ialomița, s-au desfășurat lucrările simpozionului „Eminescu - poet național”, organizat de biblioteca județeană din localitate, cu sprijinul Uniunii Scriitorilor și Muze-ului Literaturii Române.

Cântare poetului,

Cântare României

În ianuarie începea etapa de județe și pe sectoarele municipi-ului București a Festivalului Națio-nal „Cântarea României”, care avea să dureze până în aprilie. „Permanența a spiritualității noas-tre socialiste, scria presa, festivalul a oferit în etapa de masă un cadru stimulat de afirmare a talentelor autentice în domeniile creației și interpretării, de promovare a lucrărilor originale, cu un profund mesaj umanist, patriotic, revolu-ționar, dând noi dimensiuni

creației științifice și tehnice românești.” În principal, concursul început la finele anilor '70 avea ca scop promovarea amatorilor cu talent la cântat, dansat, recitat. Ta-lelele nebănuite se găseau în școlile și fabricile patriei. Organi-zate în ansambluri de dansuri, brigăzi artistice de agitație, trupe de teatru, coruri, făceau repetiții, participau la concurs în diferitele lui faze și cine se califica mergea mai departe.

Amatorii, stăpânii

micului ecran

Programul Televiziunii Române cuprindea emisiunea „Cântarea României. Omagiu țării și con-ducătorului iubit”. Duminică, 15 ianuarie, emisiunea începea la ora 19:20 și fusese realizată în cola-borare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste și Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Vrancea.

(Continuare în pag. a II-a)

LĂSTUNUL, UN AUTOTURISM DE MIC LITRAJ

În 1989, Dacia 500 „Lăstun”, primul automobil de mic litraj, „sută la sută” românesc, la fabrica Tehnometal, devenită Uzina de Autoturisme Timișoara. Visul mașinii populare, transformat în directivă de Nicolae Ceaușescu, prinse aripi. Către București se trimiteau rapoarte cu cifre impresionante, atât în ceea ce privește numărul de Lăstunuri fabri-cate, cât și îmbunătățirile continue care se aduceau modelului.

În realitate însă, proiectul era un eșec - până la sfârșitul anului 1989 s-au vândut puțin peste 500 de ma-șinuțe - și, totodată, cel mai cumplit coșmar al constructorilor auto din Timișoara. Nicolae Ceaușescu îi amenințase de mai multe ori cu pușcări-a, în cazul în care proiectul ar fi eșuat.

De altfel, coordonatorul producției din Timișoara, inginerul-șef Walde-mar Zavadzky, a fugit în Germania înainte de 1988.

Proiectul mașinii de mic litraj a început în anul 1980. Era o vreme în care economia devenise cuvântul de ordine al societății românești. Elevii colectau fier vechi, maculatură, sticle și borcane, pensionarii predau până și ambalajul pastei de dinți sau tubul gol de la deodorant Mozaic. Nu se mai produceau aeroterme, pentru ca oamenii să nu mai consume curent electric. În regimul comunist, în frunte cu primul fiu al țării, se declara preocupat de „grija față de om” și de „asigurarea bunăstării materiale a întregului popor”.

Și cum autoturismul a fost întot-deauna un simbol al bunăstării, Ceau-

șescu s-a gândit să-i dăruiască poporu-l său unul. Econom, „pentru tot poporul”, făcut din materiale foarte ieftine - cârpa, lemn și fibră de sticlă - și cu un consum mic de benzină.

„Mai multe fabrici din țară au făcut diverse proiecte pentru mașina de mic litraj. Noi am tăiat o Dacie 1300 break în două, după care am sudat spatele de puntea din față. Primele mașini s-au făcut «din ciocan» și nu pe vreo linie de fabricație. Aveam trei tipuri de vopsea metalizată, pe care o aduceam din Iugoslavia”, a povestit Ionel Bungău, fostul șef al atelierului mecanic de la Uzina de Autoturisme Timișoara (la vremea aceea, fabrica se chema Tehnometal și nu avea nici în clin, nici în mănecă cu producția de mașini).

(Continuare în pag. a II-a)

S-a întâmplat la

15 ianuarie 1989

● În capitala Etiopiei s-au desfășurat lucrările reuniunii Prezidiului Organi-zăției Internaționale a Ziariștilor. Cu acest prilej a fost reinnoit apelul la sta-bilirea unei noi ordini internaționale în domeniul informației și s-a adop-tat programul de acțiune al O.I.Z. pe anul 1989. Reuniunea a afirmat re-sponsabilitatea ce revine lucrătorilor din presă pentru menținerea păcii, realizarea dezarmării și înfăptuirea înțelegerii între popoare.

● La Bruxelles s-au deschis porțile celui de al 67-lea salon internațional al automobilelor utilitare, la care participă 275 de expozanți, ce prezintă o gamă deosebit de variată

de autovehicule utilitare de cele mai diferite tipuri. Se remarcă faptul că un număr important de modele noi sunt dotate cu tracțiune integrală și motoare diesel cu turboalimentare.

● În cadrul convorbirilor de la Paris dintre ministrul de Externe al Franței, Roland Dumas, și ministrul chinez al Afacerilor Externe, Qian Qichen, s-a procedat la o trecere în revistă a relațiilor bilaterale, ambele părți căzând de acord să intensifice dome-niile de extindere a cooperării franco-chineze, în special pe plan economic și comercial. Cei doi miniștri de Externe au efectuat, de asemenea, un schimb de opinii în legătură cu o serie de probleme internaționale.

● Au început manifestările din cadrul ediției a XII-a a „Zilelor Mihai Eminescu”, la Botoșani și în alte localități din

județ; în sala de marmură a Teatrului „Mihai Eminescu” din Botoșani s-a desfășurat programul muzical-literar „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”.

● În optimele de finală ale Cupei Cupelor la handbal, Știința Bacău a învins cu scorul de 24-22 (10-12) formația Empor Rostock.

Ramona VINTILĂ

CALENDAR

15 ianuarie (duminică)
Soarele a răsărit la 7:49, a apus la 17:02

Luna a răsărit la 11:33, a apus la 1:26

Sărbătoare creștină: Cuvioșii Pavel Tebeul și Ioan Colibașul

CARICATURA ZILEI

RECITÂNDU-L PE EMINESCU

Potrivit obiceiului, după albumul omagiu adus Enei Ceaușescu și înainte de cel ce va marca aniversarea „celui mai iubit fiu al poporului”, mijloc de ianuarie, Electrecord edita discuri cu poeziile marelui Eminescu. Și în fiecare an glasurile ce recitau erau altele, anul 1989 aducând „la rampă” un mare actor - Gheorghe Cozorici - și un cunoscut regizor - Călin Florian. Având numărul de catalog EXE-03489, albumul („Mihai Eminescu - Versuri”) de poezii recitate de Cozorici - considerat printre cele mai reușite - conține 20 de poezii, printre care „Somnoroase pășărele”, „Ce te legeni?”, „La mijloc de codru”, „Sara pe deal”, „Și dacă...”, „Mai am un singur dor”, „De ce nu-mi vii” și fragmente din „Călin” și „Scrisoarea a IV-a”.

Spicium din cronica scrisă într-o manieră „prețioasă” de Cristian Moraru: „Ca în cazul tuturor mărilor poeziei ai lumii, nici la Eminescu nu există „teme pure”, încorporate literar prin „specializarea” cvasiunivocă a textelor. Acesta este principalul motiv în virtutea căruia poemele eminesciene ale «iubirii» sunt deopotrivă «descriptive» în direcția unui «naturism» sui generis și nu mai puțin meditative, jubilate sau elegiace, imbinând temele, motivele, atitudinile și predispozițiile lirice, diversificând și stratificând semnificațiile în structuri totalizatoare”.

Albumul Mihai Eminescu „La trecu-ți mare, mare viitor”, număr de catalog EXE-03490, conține poeziile „Scrisoarea a III-a”, „Ce-ți doresc eu tie, dulce Românie!”, „Închinare lui Ștefan Vodă”, „Horia”, „Rugăciunea unui dac” și „Epigonii”, recitate de Călin Florian, Simona Popescu, semnată cronicii acestui album, are o exprimare mai directă: „Există poeme scrise într-o perioadă postevoluționară, în care mai funcționa încă modelul pașoptist al mitizării și «eroizării», pe fun-

dalul unui sistem de valori puternic, în cadrul căruia sentimentul istoric și conștiința națională erau fundamente «vii», dinamice. Unele poezii istorice (ca «Horia» sau «Închinare

lui Ștefan-Vodă») nu ies din modelul pașoptist... Eminescu fiind poate singurul nostru poet cu influență istorică profundă... Timpurile istorice sunt pentru el o simptomatice obsesie: La

trecu-ți mare, mare viitor! («Ce-ți doresc eu tie, dulce Românie!»); Românu-n trecut mare e mare-n viitor («Întinericul și poetul») etc.”. Alex REVENCO

ARTICOLUL ZILEI

Eminescu azi

Începând cu 1889, Titu Maiorescu își începea studiul „Eminescu și poeziile lui”, piesă cardinală pentru definirea gândirii sale critice, cu memorabila propoziție: „Tânăra generație română se află astăzi sub influența operei poetice a lui Eminescu”. Reflecta o realitate literară ce nu avea să rămână. Cum de altfel nici nu rămase în limitele domeniului liric, ci cuprindea în valuri succesive structurile sensibile, psihologice, morale, atitudinilor sociale, politice și naționale.

Invers proporțională cu secțiunea de timp a prezenței sale în viața publică și spirituală, cu opera tipărită în timpul vieții, cu ritmul descoperirii a ceea ce a rămas în manuscris și al repunerii în circulație a ceea ce fusese tipărit doar în pagină de ziar - influența lui Mihai Eminescu n-a avut margini și n-a cunoscut zăgazuri în timp. Trei ani trecuseră de la moartea sa, și sfârșea o viață bătăuită de tragedii și punea capăt unei suferințe atroce care degrabă mințea și trupul, ca și de la publicarea studiului semnat Titu Maiorescu, și în viața literaturii române dezbateră a ceea ce înseamnă prezența lui Eminescu, și mai ales influența lui, avea să cunoască două momente cardinale. Unul reprezintă reacția celui care cumula calitatea de prieten devotat al omului, de admirator fără margini al poeziei acestuia, într-o asemenea măsură, încât propria creație a devenit sinonimă cu ideea de epigonism eminescian. I-am numit pe Alexandru Vlahuță, celălalt era semnat de N. Iorga, impetuosul copil-minune și teribil al criticii românești din acea vreme, care umise, stărnind admirația unora și nemulțumirea altora. Prin vastitatea cunoștințelor sale și frățeștea nedismulată de nici un considerent a opiniilor sale. E drept, atât conferința lui Alexandru Vlahuță - „Curentul Eminescu”, cât și articolul lui N. Iorga, „Două critice”, pot fi considerate o reacție la studiul de tristă memorie apărut la Blaj, dar fiecare în parte și ambele laolaltă reprezintă un document semnificativ pentru a delimita natura acestei influențe care nu a fost sinonimă cu sentimentele pioase pe care le inspiră moartea tragică a oricărui creator aflat la vârsta maturității. Alexandru Vlahuță circumscrie, ca de altfel și Titu Maiorescu, aria eminescianismului la sfera literaturii. „Eminescu exercită asupra tinerimii noastre o influență aproape fascinată și acei cari vor face mai târziu istoria literaturii de azi vor vedea mai limpede în cel relief de creator se distinge figura lui Eminescu și cât de adânci sunt urmele pe care le-a lăsat vigurosul său talent în via-

limbei românești”. N. Iorga, într-una din acele superbe pagini de sociologie culturală ce unesc darurile scriitorului cu observația pătrunzătoare a criticului, descria cu o penetrantă putere de concizie starea de spirit creată de opera lui Eminescu, în opinia publică românească: „Curentul de simpatie pentru om atrase atenția asupra scriitorului. Volumul apărut în momentul când Eminescu era încă în căutarea medicilor, la Viena, predicile unor admiratori fericiți în propagarea lor îi făcuseră iute numele cunoscut. De atunci, mulțumită însemnatului său talent, simpatia publicului a devenit tot mai mare pentru cel dispărut înainte de vreme. Criticile binevoitoare se înmulțiră. Poeziile ajunseră la un număr de ediții fantastic pentru țara românească, admiratorii, nu todeauna inteligenți, dar cu atât mai credincioși, îl cântărau în versuri și în proză, spre marea lui nenorocire adesea, în fine, Botoșanii, locul de naștere a poetului, n-a fost înfrumusețat printr-o statuie care, piedestalul o spune, reprezintă pe Mihai Eminescu. Eminescianismul a trecut prin perioada școlii pentru a deveni o religie”.

Nu-i oare inoportună această întoarcere la un secol când ne propunem să discutăm ce înseamnă și ce reprezintă Eminescu azi? Nicidecum. Pentru că nici o evaluare a situației de azi a lui Eminescu nu poate face abstracție de evoluția istorică a acestui concept, de semnificațiile și înțelesurile permanente, de constanțele ce au trecut nealterate prin cele zece decenii de postumitate, dar și de ceea ce a apărut și apare nou, specific în fiecare epocă. Pentru că după faza de interes și dominant epigonism eminescian, influența sa pe acest tărâm se rarefiăză la sfârșitul secolului și nu mai poate fi detectată decât în compoziții de școală. (...)

De aceea Eminescu azi conține atâtea sensuri și semnificații. Mai întâi - așa cum spuneam - este un Eminescu moștenit din mai multe tipuri de ediții, ca și alții editori au înfățișat de-a lungul anilor poezia postumă, poezia populară, proza etc., care n-au mai rămas accesibile doar celor care au la îndemână o ediție rară. Dimpotrivă, aceste capitole esențiale se bucură astăzi de o circulație care le asigură accesul în categoriile cele mai largi ale publicului. Apariția Caietelor Eminescu a rămas un deziderat. O dezbateră publică dusă de cei care au competența să o facă și nu de publiciști inzebrați care au dexteritatea vehicularii frazelor patetice ne-ar arăta cum ar trebui realizată această operă de interes național.

tan la nivelul optim de percepție, a moștenit un anume mod de receptare edulcorată, sentimentală a lui Eminescu, pe căi ce nu duc totdeauna către esența operei lui. E drept, față de trecut, acest mod de a-l înțelege, care se situează în zonele para și infra literare, este mult diminuat de circulația operei și de calitatea exegezei. Eminescu a devenit o permanență a actului editorial (cu unele regretabile perioade în care opera sa, în permanență căutată, absentează din librării), prin ediții de largă popularitate care au îmbrățișat aproape toate domeniile scrisului său: poezie antumă, postumă, proză, teatru, traduceri, articole despre literatură și chiar colecții din publicistica sa poetică.

Și iarăși vom spune că parcurgerea unui mai mare număr de file din ceea ce a scris el nu reprezintă pentru marea masă a cititorului un scop în sine, o finalitate pe care el să o aibă în vedere, ci posibilitatea pe care o are în atari împrejurări de a se apropia de adevărul ființei sale, de a-l percepe în afara clișeeilor și locurilor comune, de a-l situa la dimensiunile lui artistice și morale care îl creează statutul unic în cultura noastră. Tipărirea operei sale în ediția de referință începută de Perpessicius nu mai este astăzi un deziderat ca în urmă cu nu prea multe decenii, ci o realitate a vieții noastre culturale, chiar dacă un capitol, cum este publicistica lui, rămâne deschis, având speranța realizării lui într-un viitor apropiat. Dar esențial e faptul că ritmul nu a păgubit calitatea, că în bibliotecă - cel puțin din pricina tirajului inadecvat al unora din volume - ediția Academică este prezentă, apropiindu-se de încheierea sa. Dar când Perpessicius a început editarea se împlinește o jumătate de secol! Ce se întâmplă cu primele volume, inclusiv cu cele apărute după 1952, care au un statut de raritate bibliofilă? Fără îndoială, chiar Perpessicius, în diferite alte tipuri de ediții, ca și alții editori au înfățișat de-a lungul anilor poezia postumă, poezia populară, proza etc., care n-au mai rămas accesibile doar celor care au la îndemână o ediție rară. Dimpotrivă, aceste capitole esențiale se bucură astăzi de o circulație care le asigură accesul în categoriile cele mai largi ale publicului. Apariția Caietelor Eminescu a rămas un deziderat. O dezbateră publică dusă de cei care au competența să o facă și nu de publiciști inzebrați care au dexteritatea vehicularii frazelor patetice ne-ar arăta cum ar trebui realizată această operă de interes național.

Valeriu RĂPEANU
România literară, nr. 2/1989

Ziua Poetului în „Anul Eminescu”

(Urmare din pag. 1)

În 1989 a apărut și volumul X din ediția Academiei Române, după multe eforturi depuse de editori. Apariția volumului X nu era agreată, pentru că „se referea strict la Războiul de Independență și cuprindea textele lui Eminescu despre ruși. Vol. X din Opera a apărut în România abia după 1989”. Istoria volumului este însă interesantă. Mihai Ungheanu, redactor-șef la revista Luceafărul, „a smuls pur și simplu un volum de la Editura Academiei și, la 23 august, a prezentat public această lucrare la Chișinău. A citit din el, a spus ce este el, ce este cu această ediție din Eminescu. A fost primit peste Prut cu o freneză nemai-pomenită. În România a fost tăcere totală în fața acestui gest.

Dar cei din Moldova, care prindeau la televizor postul de la Chișinău, au știut. Evident, Mihai Ungheanu nu a putut scrie nimic atunci la Luceafărul, dar literatura și Arta, revista din Chișinău, a scris. Astfel, volumul a existat în anul 1989 doar în afară. Motivul pentru care nu a fost dat la topit a fost că s-a făcut publică existența lui”. Eliza DUMITRESCU

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Povești de la filmări

Pentru a înregistra festivalul, Televiziunea făcea în teritoriu adevărate desfășurări de forțe. „Formidabil, Cântarea” asta a devenit un formidabil prilej de evaziune, scrie realizatorul de televiziune Smaranda Jeleuc într-un volum de memorii. E chiar bine, abia așteptăm să plecăm. Colinzi mii de kilometri, unii ne-ar invidia și ar avea și de ce. La urma urmei e frumos - te blindezi cu «Copertile», câteva coruri și șase poezii cretine. În rest poți să faci lucruri frumoase, obiceiuri, să filmezi în peisaje la care altfel n-ai fi avut acces și nici asemenea desfășurare de forțe. (...) Ploiești. Cântarea României. Iarnă cumplită. În piață, mil de oameni. Bate un vânt de-ți taie respirația. Nicu Modreanu strigă din Car intruna. Femeile sunt în rochii licioase - altele, oribile. Copiii, cu pulovere groase, dar altfel în costum de pionier. Nu mai pot, izbucnesc în injurături cumplite, inacceptabile pentru o femeie. Du-te la hotel, zice Niki. Ca de obicei, mă suplinește în toate cele.”

Școlarii, cadre de nădejde

Sub genericul „Teze și orientări ale expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu”, Știința publica articolul „Perfecționarea pregătirii profesionale și politice în procesul omogenizării sociale”. Ce limbă de lemn a tranziției numește „formare continuă” se numea în epocă „perfecționare”. Pregătirea politică a școlărilor începea de la cele mai fragede vârste. Bunăoară, pro-

grama de istorie antică pentru clasa a V-a prevedea, ca bibliografie obligatorie: „Expunere la ședința comună a Plenarei CC al PCR, a organizațiilor democratice, organizațiilor de masă și obștești din 28 noiembrie 1988”, apărută la Titula Politică în 1988.

Învățământul liceal,

corelat cu nevoile producției

În 1989, oficialii din învățământ anunțau că în următorul cincișcoala românească va pregăti peste două milioane de persoane, cu prioritate pentru nevoile sectoarelor de bază ale economiei naționale - industria minieră și petrolieră, industria constructoare de mașini, metalurgie, chimie, industria materialelor de construcții, agricultură. Peste 90% dintre elevii frecvențați la licee industriale, agroindustriale, silvice și economice.

Victorii la handbal

Sala sporturilor din Târgu-Mureș a găzduit meciul de handbal, contând pentru optimile de finală ale Cupei Campionilor Europeni dintre echipa locală Mureșul și Byasen Trondheim, încheiat cu victoria echipei mureșene: 32-23 (13-11). În optimile de finală ale Cupei Cupelor la handbal, Știința Bacău a învins cu scorul de 24-22 (10-12) formația Empor Rostock. Echipa Tatran din Cehoslovacia a învins cu scorul de 29-23 (14-12) echipa Chimistul Râmnicu-Vâlcea din optimile de finală ale Cupei federației internaționale la handbal. Cristina DIAC

CRONICA NEAGRĂ

Știri de la Mosul: Tâmplarul Farel a furat conserve în Irakul lui Saddam

(Urmare din pag. 1)

Au făcut înalții magistrați calculele din nou, au transformat dinarii în dolari, dolarii în lei (era pe atunci cursul de 8,61 lei/dolar, scrie la dosar) și au decis: da, s-a greșit în socotele. Nu fusese luată în calcul o depunere la casierie a sumei de 2.550 de dinari.

S-a dispus rejudecarea. S-a refăcut expertiza contabilă. Nu o să vă plictisim cu detalii contabile greu inteligibile, vă zicem direct concluzia: la rejudecarea s-a stabilit că prejudiciul creat de Farel nu era de 588.136 de lei, ci doar de 471.035 de lei. Și care-i chestia, ar zice unii? Păi, e, că prejudiciul a ieșit la reexpertizare mai mic de jumătate de

milion, prin urmare manevra lui Farel a fost încadrată ca delapidare cu consecințe grave, iar nu delapidare cu consecințe deosebit de grave, cum fusese inițial. În teorie, recursul lui Farel a fost eficient. În practică, nu. Pentru că pedeapsa a rămas aceeași, 14 ani împărțit la doi, adică șapte. Valentin ZASCHIEVICI

LĂSTUNUL, UN AUTOTURISM DE MIC LITRAJ

(Urmare din pag. 1)

Artizanii prototipului de la Timișoara erau maistrul mecanic Ioan Bia și șeful tinichigeriei, Gheorghe Parago. Prototipul «Daciei din bucăți» i-a fost prezentat lui Nicolae Ceaușescu în 1982. Acesta venise în vizită la Timișoara. Am dus cele trei mașini la reședința prezidențială de pe bulevardul C.D. Loga. Ceaușescu s-a urcat în mașină și aparent i-a plăcut. Apoi a pus trei întrebări: cât cântărește, cât consumă la suta de kilometri și unde s-a făcut prototipul. Inginerul-șef Zavadzky s-a blocat, pentru că nișpeni nu știa nici greutatea mașinii și nici consumul exact. Situația a salvat-o mecanicul-șef Ioan Bia, care i-a răspuns sincer lui Ceaușescu, improvizând din experiență: mașina avea 800 de kilograme și consumul normal al unei Daciei 1300, de la care avea motorul. Cât despre fabrică, Bia i-a spus că am făcut mașinile în service. «Da, îmi place mașina, dar trebuie să fie cu 100 de kilograme mai ușoară și să reducă consumul de carburant», ne-a zis Ceaușescu. După ce a făcut o tură cu mașina în curtea reședinței din Timișoara, conducătorul iubit a cerut ca cele trei mașini să fie duse la Sala Palatului, la București, ca să fie văzute de membrii Comitetului Central al PCR, și-a amintit Bungău.

Și cam asta a fost tot. „Prototipul” celor două Tehnometal Timișoara nu a fost dezvoltat. Cu toate acestea, ca și la Tehnometal au devenit, după doar câțiva ani, personaje importante în epopeea automobilului de mic litraj.

Povestea adevărată a Lăstunului a început în '80, la București. Ceaușescu i-a adunat la Institutul Național de Motoare Termice (INMT) pe cei mai mari specialiști români din industria ușoară și de automobile și le-a cerut să conceapă „autovehicolul ideal”: din tablă, ca aceea folosită la cutiile de bere. „Cea mai subțire tablă folosită în industria de automobile este cea de 0,7. Ceaușescu a zis: «Tovarăși, să facem o tablă de 0,4!». Or, tabla de 0,4 este tablă de cutie de bere, pe care o strângi în mână. Nu se poate prelucra, a povestit, în urmă cu ceva timp, Constantin (Bobîță) Hlebovșchi, inginer în echipa de probe de cale pentru automobilul de mic litraj.

În goana lui după reducerea cu orice preț a costurilor de fabricație, Ceaușescu a mai cerut ca bordul noii mașini să fie făcut din lemn și în loc de placa de bord să se monteze o policoară de lemn. Și scaunele trebuiau să fie din lemn sau să se folosească cele de tramvai. În cel mai bun caz ar fi acceptat «risipa» unui cadru de fier care, în loc de șezut și de spătar, să aibă pânză ca la scaunele de grădina. Au ieșit până la urmă scaune tapitate, dar cu vinilin, nu cu piele, pentru că ar fi costat mai mult pielea scaunelor decât mașina”, a rememorat Hlebovșchi. Și dotarea Lăstunului cu mochetă de 3 milimetri grosime a fost considerată păguboasă pentru economie. A cerut să fie subțiate la 1,5 milimetri.

Deși a fost bicutit cu „indicații prețioase”, colectivul de proiectare a muncit cu entuziasm, zi și noapte, timp de patru ani. „Pentru noi a fost o ocazie care ți se oferă o dată în viață:

să participi la nașterea unui automobil. Tineam cont că puteam de indicațiile de sus - aveam o multime de supraveghetori care urmăreau dacă respectăm indicațiile. Am făcut tot felul de compromisuri pentru ca mașina să iasă bine. Să fie totuși un automobil, nu un tractor”, a povestit Hlebovșchi.

Ca orice cititorie a Epocii de Aur, noua mașină trebuia să fie gata în cinstea memorabilei zile de 23 August 1980. „Aveți turnătorie în București. Piesele se pot turna într-o zi, două, la orice fabrică, pentru cinci motoare și, în iunie, cel mai târziu, să fie mașina aici, în fața sediului Comitetului Central. Primele două-trei bucăți să fie gata până la 23 August, ca să putem ieși cu ele la demonstrație. Adică trebuie început imediat, luat un model de motor mic și făcut schiță, nu spun proiect, nici nu vorbesc de proiect. Schița să fie făcută din lemn sau din tablă, imediat pregătit și pe urmă, într-o săptămână, să începeți să turnați piesele, fără calcule, fără proiectare. Nu proiecte ne trebuie, ci trebuie gândit să lucrăm operativ: să poți lucra în trei luni ceea ce se lucra înainte în trei ani”. Je explica primul fiu al țării inginerilor în timpul primei întâlniri de lucru.

Prima variantă a mașinii a fost botezată Egreta și era mai colturoasă decât Lăstunul. Ea a fost montată și prezentată la expoziție în ajun de 23 August 1980. „Ceaușescu l-a văzut, i-a plăcut și ne-a spus să continuăm”, și-a amintit Bobîță Hlebovșchi. De altfel, la 30 decembrie 1980, cu ocazia prezentării unui model îmbunătățit

al Egretei, Ceaușescu a făcut prima și ultima lui plimbare cu autoturismul de mic litraj. „Am stat patru zile și patru nopți să punem la punct, pentru că vizita se anunțase în ultimul moment. După cel-am montat și l-am finisat, am constatat că are o defecțiune - nu funcționa ambreiajul. Nu mai aveam timp să remediem, pentru că trebuia să apară Ceaușescu, și plimbarea lui prin curtea institutului s-a făcut fără ambreiaj. Ceaușescu era lângă mine, în dreapta, și Avram, ministrul Construcțiilor de Mașini, un tip foarte înalț și corpulent, îmi sufla în ceafă. Nu au observat că nu am ambreiaj. Ceaușescu a fost încântat și a spus că mașina este foarte bună dacă Avram a reușit să intre pe bancheta din spate”, a povestit Hlebovșchi. Prototipul a fost definitivat în 1984, după numeroase testări și îmbunătățiri. Fabricația în serie a început în 1986 la Timișoara, pe structura Fabricii „Tehnomet”, care la vremea respectivă producea cuști pentru iepuri, baterii avioanelor și alte obiecte de uz casnic. „O misiune aproape imposibilă. Am reușit să facem mașina, pentru că aveam meseriași buni, dar ne era și frică de ce se putea întâmpla dacă nu o făceam. Ne-a ajutat foarte mult Constantin Stroe, care este acum vicepreședintele Automobile Dacia, un om care știu cum se construiește o mașină”, a povestit Ionel Bungău, fostul șef al atelierului mecanic de la Uzina de Autoturisme Timișoara. Automobilul de mic litraj, pe care proiectanții îl alintau „Fiara șoselelor”, și-a primit numele de scenă Dacia 500 Lăstun și a fost scos

la vânzare la 26 ianuarie 1988, de ziua lui Ceaușescu. „În 1988, Elena și Nicolae Ceaușescu au venit la Timișoara să vadă cum merge producția la Lăstun. Elena Ceaușescu își dorise foarte mult să dovedească potența industriei chimice românești, astfel că ani de zile inginerii s-au chinat să asambleze o caroserie din poliester armat cu fibră de sticlă. Abia în 1988 s-au convins că mai bine să facem caroseria din metal, chiar dacă tabla era extrem de subțire. Mașina s-a produs fără a fi vreedată omologată. Motorul era luat de la Olteci și «înjumătățit» la doi cilindri. Din 2.500 de Lăstunuri comandate s-au vândut în jur de 570 sau 580 de bucăți. Apoi a venit Revoluția, iar după 1990 nimeni nu a mai fost interesat să cumpere mașina”, și-a amintit Sorin Popovici, contabil-șef la Uzina de Autoturisme Timișoara în perioada respectivă. El a adăugat că o mașină de mic litraj fiabilă s-ar fi putut realiza dacă Ceaușescu nu ar fi insistat atât de mult pe reducerea dracului a costurilor. „Prețul scăzut pentru Dacia 500 se reflectă direct în economia de materiale, dar și în calitatea slabă a tot ce se folosea pentru construirea ei. Inițial, prețul trebuia să fie de 28.000 de lei, însă numai piesele din ea, care se făceau la diverse fabrici din țară, adunate la un loc costau cel puțin dublu. La asta se adăugau costurile de producție, salariile, curentul electric și multe alte lucruri. Lunar ni se cereau rapoartări către București și existau securități care supravegheau producția la Timișoara. Mînteam în rapoartări și trebuia

să umflăm cifrele, câte mașini s-au produs și câte s-au vândut. Norocul nostru a fost cu Dăscălescu (n.r. - Constantin Dăscălescu, prim-ministru al RSR), care ne-a dat o derogare scrisă prin care puteam vinde mașina cu 38.000 de lei. Derogarea era valabilă doar până în martie 1990. Norocul nostru a fost că regimul a căzut. Dacă nu venea Revoluția, ne încheia pe toți din cauză că mașina de mic litraj era un eșec”, a mai povestit Sorin Popovici. Cheltuielile pentru Lăstun se ridicau la 700-800 de milioane de lei, iar producția fabricii de la Timișoara era de vreo 100 de milioane de lei, adică pagubă curată. Deși poate părea o glumă, cei care conduceau destinele Armatei în anii '80 au vrut să transforme automobilul de mic litraj în mașină de luptă. Influențați de entuziasmul lui Ceaușescu vizavi de „Fiara șoselelor”, au vrut să vadă și ei minunea. „Prima mașinuță - Egreta - a fost vizionată de o comisie de la armată. Erau interesați de ea, pentru că, fiind micuță, ar fi fost ușor de parasutat în zonele de conflict și s-ar fi putut strecura foarte bine pe linia frontului. Voiau să o folosească ca autovehicul decapotat, cu ajutorul căruia să transporte muniția în linia întâi și să adune răniți. Și, de asemenea, să devină mașina comandantului de regiment: dotată cu stație radio și o mitralieră, astfel încât acesta să se poată strecura în zona de conflict și să adune oamenii sau să le dea indicații”, și-a amintit Boby Hlebovșchi. De altfel, în multe țări există autoturisme de mic litraj militare. Florina ZĂINESCU, Mircea OPRÎȘ

O mașină cât... o glumă

- De ce ai schimbat culoarea Lăstunului din galben în albastru?
- Pentru că dimineața găseam o grămadă de scrisori în el...
-
- Ce se întâmplă cu un Lăstun când i se face plinul?
- I se dublează valoarea.
-
- De ce nu te lasă la PECO să pui benzină în Lăstun?
- Este interzis în recipiente de plastic.
-
- De ce la semafor, la apariția culorii verzi, Lăstunul nu se mișcă din loc?
- O fi vreo gumă de mestecat pe stradă?!
-
- De câți muncitori era nevoie să se construiască un Lăstun?
- De doi. Unul să pleze cartonul și unul să i leașcă...
-
- Ce se întâmplă cu un Lăstun dacă trece peste un câine?
- Trebuie să vadă cum va reuși să se dea jos de pe spina animalului...
-
- De ce ai nevoie dacă două Lăstunuri fac accident?
- De un fărâș și o mătură...
-
- Merge Bulă cu taică-su la plimbare într-un Lăstun. La un moment dat, întreabă Bulă:
- Tată, tată, chestia aia din dreapta este Marele Zid Chinezesc?
- Nu, Bulă, aia este bordura...

MAJORITATEA MEZELURILOR DIN 1989 CONTINEA SOIA

În 1989, pe rafturile magazinelor de tip „Alimentara” nu se găsea aproape nimic. Cu toate acestea, fabricile de mezeluri aveau pe lista de produse pe care le puteau realiza o multitudine de sortimente. Dacă acestea s-ar fi găsit, românii ar fi mâncat produse de calitate, pentru că printre ingredientele acestora rar se strecurau substanțe chimice, aditivi alimentari. Și nici nu ar fi fost nevoie de conservanți sau de stabilizatori pentru că imediat ce ajungeau în galanterele magazinelor, se vindeau.

În lucrarea „Produse românești din carne. Conform cerințelor Uniunii Europene. Proccesare. Control. Rețete”, de Gheorghe Menciucop-schi, Ioan Cironeanu în colaborare cu Monica-Mariana Neagu, Aneta Marina, Eugenia-Livia Pană, sunt prezentate majoritatea sortimentelor care ar fi putut exista pe piață în 1989. De la salamuri până la delicatese din carne de vânat, românii ar fi putut mânca foarte bine și sănătos.

În ceea ce privește salamurile, există pe hârtie 10 sortimente: salam „Bihor”, salam „București”, salam „Dumbrava”, salam „Mistretul”, salam de porc, salam „Prahova”, salam „Popești”, salam „Valea Jiului”, salam de vară, salam „Victoria”. Dintre acestea, câteva mai există și astăzi, dar rețeta lor nu mai seamănă deloc cu originalul.

Singurele adaosuri folosite în 1989 erau concentratele proteice sau izolatele proteice de soia (aproximativ 2,920 kg la 100 de kilograme de produs) și polifosfați (aproximativ 350 grame tot la 100 de kilograme de produs). Cea mai mare cantitate de concentrat proteic de soia era folosită pentru salamul „Victoria”, 4%. Singurul salam fără soia era „Prahova”, fabricat din carne de vită calitatea I, carne pulpă sau spată de porc și slănină. Ca și acum, și atunci se foloseau emulsia de șoric și slămina în toate sortimentele de salam, în proporții variabile.

Pe lângă aceste sortimente mai existau și două tipuri de salamuri crud-uscate: „Bănățean” și „Bacău”. Acestea nu aveau în compoziție concentrat proteic de soia, însă erau „îmbunătățite” cu aditivi alimentari: acid citric, citrat de sodiu, erisorbat de sodiu, ascorbat de sodiu, nitrit de sodiu. Aceștia erau folosiți în cantități destul de mici, maximum 1% din totalul produsului.

Persoanele cu probleme de sănătate aveau și ele posibilitatea de a alege dintre diverse sortimente de salam dietetic (două variante) — „Felix” și „Băneasa”. Acestea nu aveau în compoziție slănină, emulsie de șoric, iar aditivii alimentari nu conțineau decât salamul dietetic varianta II — nitrit 0,7% și polifosfat 2,5%.

Pentru consumatorii mai rafinați existau și sortimente de salam din carne de oaie, capră sau vânat: salamul „Miorița”, salamul „Teleorman”, salam de căprioară, salam special de mistreț, salam special de căprioară, salam „Valea Cerbului”, salam din carne de cerb. Dintre acestea, doar salamul „Miorița” conținea concentrat proteic de soia, restul fiind fabricate din carne de calitate superioară.

Parizerul ar fi putut fi și el bine reprezentat în galanterie. Există posibilitatea de a produce parizer din carne de porc, din carne de vită, două variante de parizer dietetic. Acestea conțineau carne macră, condimente și, în unele cazuri, concentrat proteic de soia, făcând ca parizerul să fie în categoria mezelurilor sănătoase și de calitate.

Consumatorii care aveau noroc mai puteau găsi în galanterele „Alimentara” sortimente variate de cârnați, rulade, cremvurști, șuncă, pastrame, mușchi, jambon, piept de oaie afumat, ghiudem, babc, ciolane afumate, caltabos, lebervurșt, frankfurter dietetic. Majoritatea sortimentelor de cârnați aveau în compoziție concentrat proteic sau texturat de soia, însă aditivii alimentari se foloseau foarte rar.

Cristina Andreea CĂLIN

GASTRO-POLITICHI

Un „Ghid orientativ” pentru hrana turiștilor străini

În anul 1989, restaurantele înscrise în „lista unităților care asigură servicii de cazare și masă pentru turismul internațional organizat” își desfășurau activitatea urmând instrucțiunile dintr-un „Ghid orientativ” elaborat de Ministerul Turismului. Emis în 1988, „ghidul” prezenta „preferințe și obiceiuri culinare” specifice diferitelor grupe de turiști — americani și englezi, bulgari, cehoslovaci, chinezi, francezi și belgieni, germani și austrieci, italieni, nordici (suedezi, norvegieni și finlandezi), olandezi, orientali și musulmani, polonezi, sovietici, spanioli și portughezi, unguri —, precum și meniuri și rețete diferențiate pe naționalități. Documentul a fost inițiat de Biroul Executiv al Consiliului Oamenilor Muncii (COM) din Întreprinderea de Turism, Hoteluri și Restaurante București (ITHRB) (întreprindere „Erou al Muncii Socialiste”) și realizat „în cadrul serviciului Prestații Hoteliere și Producție Culinară, de tov. Dinu Mircea, în colaborare cu lucrători specialiști din complexele în subordinea întreprinderii”.

Motivul unui asemenea demers l-a constituit dezvoltarea continuă a turismului internațional în țara noastră și a bazei turistice din Capitală, care „a facilitat un intens flux turistic spre Capitală” și avea ca scop „ridicarea gradului de servire la nivelul unităților similare pe plan internațional, din țările cu cel mai înalt și recunoscut flux turistic”. România voia astfel să se compare cu țări turistice prin excelență, unde exista o tradiție în acest sens, încercând să ofere lucrătorilor din unitățile specializate în hrănirea străinilor (numai 29 de restaurante din București erau autorizate să primească grupuri de turiști externi) o minimă cultură gastronomică internațională: „Este cunoscut faptul că orice turist aflat într-o țară străină dorește să se simtă ca la el acasă și să i se amintească de obiceiurile din țara sa (…). De aceea, toți oamenii muncii care activează în aceste unități trebuie să cunoască obiceiurile și preferințele vizitatorilor străini și, în același timp, să recomande și să servească sortimentele bucătăriei românești cunoscute și apreciate în lumea întreagă”.

Dar, așa cum în unitățile de alimentație publică obișnuite se găsea după un „rețetar unic”, și pentru aceste unități cu un regim aparte a fost întocmit un „Rețetar special tip ITHRB”. Variantele de meniuri (câci și acestea erau aprobate „de sus”, nu doar rețetarul) țineau seama atât de naționalitatea turiștilor sau de anotimp, cât și de ingredientele la care avea acces atunci un bucatar. Au fost evitate felurile de mâncare prea sofisticate ori cele prea exotice. Fran-

Grupurile de turiști străini aveau parte de tratament privilegiat în restaurantele românești. AGERPRES

cezii se puteau mulțumi cu... ochiuri franțuzești (așezate pe crutoane de pâine prăjite în unt, aseasonate cu tarhon, cu cașcaval și smântână și gratinate), în vreme ce italienii n-ar fi putut să guste mult iubita lor pizza (nu cunoaștem motivul pentru care n-a intrat în rețetar), dar se puteau delicta cu „gnocchi piemontezii”, „lazane” (sic!) ori „spaghete Carbonara” sau cu o stranie „corcitură culinară”, numită... „omletă-pizza”. Chinezilor, în schimb, li se pregăteau mâncăruri din ingrediente care sunau cel puțin neobișnuit în urechile romanului de rând — „sancea”, „vișin”, „muguri de bambus” —, iar mâncărurile erau pregătite în... „wailing”.

Meniurile pentru grupurile de turiști erau stabilite de conducătorul unității de alimentație publică, împreună cu ghiții, în funcție de cantumul stabilit pentru hrană. Cuanțum care, în condițiile în care prețul era stabilit în valută (o farfurie de ciorbă, pentru turiști, costa întotdeauna mai mult decât aceeași farfurie de ciorbă într-un restaurant obișnuit, unde clienții erau români), uneori era insuficient. „Pentru încadrarea în baremele prevăzute pentru grupul respectiv pot fi servite jumătăți de porții (antreuri) sau se renunță la acestea, iar în cazul că unitatea nu dispune de toate materiile prime necesare, menul-ul este înlocuit cu acordul ghidului de grup”, mai este specificat

în „Ghidul orientativ” din 1988.

Dacă la sfârșitul anilor '80 elaborarea unui astfel de ghid era un demers bun, în intenție, el păcătua prin faptul că rețetarele internaționale erau „românizate” (am zice, chiar, că purtau o vizibilă amprentă de „România socialistă”), astfel încât era admis (chiar indicat) ca „ouăle suedeze” să se pregătească însă cu brânză telemea, iar „spaghetele Carbonara” cu margarină. Mai mult decât atât, faptul că turiștii străini puteau mânca numai în anumite restaurante confirmă că avea loc o supraveghere atentă a acestora pe tot parcursul vacanței lor în România.

Simona LAZĂR, Tudor CIREȘ

Piept de pui marsiliez

Rezultă: 10 porții a 150/100 grame
Rețeta: Pui calitatea I fără cap și picioare — 2,500 kg, piper — 0,003 kg, ciuperci — 0,300 kg, sare fină — 0,010 kg, unt — 0,100 kg, portocale — 1,400 kg, lămâie — 0,100 kg, slănină albă — 0,250 kg.
Modul de preparare: Pieptul de pui se împănază cu slănină albă și cuburi de ciuperci. Se dă sare și piper și se unge cu unt topit. Se frige pe grătar la un foc viu, tăiat în jumătate. Se montează pe platură de jur-împrejur cu staniol, iar la pilon cu papote de hârtie franțuzească. Separat se curăță portocalele de coajă și pielețe, se desfac în clinii, se scot sămburii și se așază în cupe de șampanie, se stropesc cu zeamă de lămâie. La pui se adaugă ciupercile sotate.

Notă: Pentru împănare, în loc de ciuperci se pot folosi alune sau miez de nucă.

(Rețeta nr. 46 din „Ghid orientativ. Preferințe și obiceiuri culinare pentru grupuri de turiști”, Ministerul Turismului, 1988)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Ziua lui Eminescu, la stâlp

(Urmare din pag. 1)

Țin minte că aveam un entuziasm ieșit din comun să ne luptăm cu regimul în momente din astea, în care euforia era maximă din cauza votcii. Bietii stimabili locatari din blocul ăla că au putut să audă de la noi... La fel s-a întâmplat și de ziua lui Eminescu, la 15 ianuarie '89.

A fost o zi specială, că atunci au venit la stâlp și rockerii noștri din oraș, Cristi de la Voltaj și Biba cu Tzitzi de la Hertz (dar Tzitzi nu ne prea băga pe noi în seamă, eram prea puștoaice). L-am sărbătorit noi ce l-am sărbătorit pe Eminescu la stâlp, după care a trebuit să plecăm de la casele noastre, eu și Mickey, aproape inevitabil, seară de seară, alergând după ultimul tramvai (eram extrem de revoltate că trebuia să ne încheiem distracția la 11:30 PM,

ca să prindem ultimul tramvai).

Înfiertăntă de aburii alcoolului și de entuziasmul tineretii, după ce am „scanat” viitoarea mea audiență din tramvaiul 102 și m-am „asigurat” că e plin numai cu muncitori inofensivi care merg la CET, am început să debitez un speech teribil de bălbăit și ambiguu (sperând că stimabila mea audiență va fi cel puțin la fel de limitată în cunoștințele de istorie ca și mine, dar va rămâne uimită de numele grele pe care le rosteam).

Sincer, nu îmi amintesc cât a durat speech-ul meu sau ce altceva am mai spus în afară de faptul că așa-numitul comunism din România e doar o iluzie și că nu înțeleg de ce oamenii nu văd că egalitatea nu e egalitate decât la televizor, și că ar fi bine să schimbăm și noi ceva în dictatura noastră, că prea e de răsul lumii să ai

tramvai numai până la ora 12:00, să te înghesuie la coadă la carne și la portocale (pe care și azi le savurăm cu aceeași poftă ca atunci când trebuia să mă bat pentru ele cu ceilalți de la coadă). Se pare că nu văzusem că în audiență era și o vecină de bloc, care m-a părât mamei. Săraca maică-mea a încercat prin diverse metode să mă țină în casă, dar eram prea rebelă să mă poată opri. Îmi închidea ușa, săream pe geam, și invers. Într-o ultimă încercare de-a mă opri să mai fac vreo tâmpenie, îmi spunea că securității vânează oameni cripitorii și îi aruncă în gropi umplute cu var...
La sfârșitul anului, când a început Revoluția în Capitală, la 21 decembrie, eu, Mickey și Irina am fugit la București să zberzăm victoria în mijlocul evenimentelor. (A consemnat Paula TUDOR)

RESTITUIRI

DECRET AL CONSILIULUI DE STAT pentru modificarea unor prevederi din Decretul Consiliului de Stat nr. 1/1982 privind efectuarea recensământului animalelor domestice

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Art. 1. — Articolul 1 alineatul 1 din Decretul Consiliului de Stat nr. 1/1982 privind efectuarea recensământului animalelor domestice, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 1 din 7 ianuarie 1982, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Recensământul animalelor domestice se efectuează în comune, orașe și municipii, pe întreg teritoriul țării, în perioada 10-18 ianuarie a fiecărui an”.

Art. II. — În anul 1989, recensământul animalelor domestice se efectuează în perioada 20-28 ianuarie.
NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România
București, 9 ianuarie 1989.

Decret al Consiliului de Stat privind

stabilirea datei și confirmarea Comisiei

electorale pentru alegerea unor deputați

în Consiliul Popular al Județului Galați

Întrucât în circumscripțiile electorale nr. 53 și 54 din județul Galați au devenit vacante locurile de deputați în Consiliul Popular Județean, în temeiul art. 14 și 26 din Legea electorală a Republicii Socialiste România nr. 67/1974,

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Art. 1. — Se stabilește data de 26 februarie 1989 pentru alegerea unor deputați în Consiliul Popular al Județului Galați, în circumscripțiile electorale nr. 53 și 54.

Art. 2. — Pentru alegerea unor deputați în Consiliul Popular Galați se confirmă Comisia electorală județeană în componența prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul decret.

NICOLAE CEAUȘESCU
Președintele
Republicii Socialiste România
București, 6 ianuarie 1989
Componența Comisiei electorale pentru alegerea unor deputați în Consiliul Popular al Județului Galați
Președinte: Dobrotă Mișu
Vicepreședinte: Apostol Georgeta
Secretar: Ciuntu Aurel
Membri: Birsan Dumitra, Botescu Mărin, Caranfil Costel, David Georgeta, David Nicolae, Dumitrescu Angelica, Stoian Jan, Vizitiu Georgeta.

Monitorul Oficial
din 9 ianuarie 1989

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

LA SLATINA SE RISIPEAU „VALORILE MATERIALE”

„Avuția națională reprezintă valori materiale în care s-au investit eforturi umane și financiare. Eforturi făcute cu scopul ca aceste valori să intre intacte în circuitul producției și să contribuie la bunăstarea și prosperitatea generală. Cu cât sunt mai bine gospodărite și utilizate aceste valori, cu atât sporește zestrea materială creată de societate și încredințată colectivității. Tocmai de aceea, păstrarea și apărarea integrității avutului obștesc constituie unul dintre criteriile de bază ale activității economico-sociale din fiecare sector de muncă. Și, adevărat este, în majoritatea covârșitoare a cazurilor, cei care au în primire asemenea valori se străduiesc să le administreze cu cea mai mare grijă și chibzuință și să le dea destinație

convenită. Din păcate, mai sunt și situații în care lucrurile nu urmează cursul lor firesc, în conformitate cu principiile eticii și echității, ale legalității noastre socialiste. În cartierul slătinean Crișan II, în spatele blocurilor de garsoniere, au existat, cu ani în urmă, niște uscătorii de tutun. Uscătorii a căror construcție și înzestrare tehnică au costat la vremea respectivă multe milioane de lei. Că aceste uscătorii, în afară de mari pagube, nu au produs absolut nimic, faptul nu mai constituie un secret între timp, investiția a devenit... magazie de mobilă și, parțial, boxe pentru creșterea și îngrijirea porcilor. Să reținem totuși că, în prealabil, de aici au fost scoase instalațiile și utilajele care trebuiau să usuce tutunul. Ace-

ste instalații au fost... surghiunite prin curtea din dos, lăsate vraise sub cerul liber și desigur că încet, încet vor deveni «fier vechi».

Tot în Slatina, pe Strada Cireașov, în spatele blocurilor B16 și B17, există două imense magazine în care sunt depozitate, în saci, sute de tone de ciză sintetică și alte câteva zeci de tone de granule PVC. Am încercat să dăm desțapâmul acestor bunuri. Unii ne-au spus că ele ar fi în custodia Întreprinderii de Aluminiu, alții, în aceea a Bazei Județene de Aprovizionare tehnico-materială a Întreprinderii de produse carbunoase sau a OIT. Nimeni nu dorește să-și declare calitatea de gestionar ale acestor materii prime... Cine «gospodărește» aceste valori materiale?

Oulu, nr. 2707 din 1989

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Un pergament frumos cu stema Vaticanului, semnat „Ioannes Paulus II”. După dejun, spre ora 15:00, a sosit un ziarist chinez care venea să-și ia un interviu lui Ionescu. Am plecat în timp ce în biroul alăturat întrebările (primare) ale chinezului alterneau cu vocea lui Ionescu. Am reținut ecoul pieșei care se jucase și sentimentul de a fi martoră la izbirea ce unește trei ființe care sunt una.
Sanda Stolojan, Nori peste balcoane. Jurnal din exilul parizian. Traducere din franceză de Micaela Slăvescu, Revizuită de Sanda Stolojan, Humanitas, București, 290-291

Cacoveanu să-mi aducă întrebările pentru interviu. Acum zice că nu e pentru nr. 2, că primește întâi textul lui E. Simion, dar sigur voi intra în 3. Întrebările, multe, dar nu foarte incitante, se tot repetă. Cred că nici eu nu as avea ceva de spus în plus. Ceva care să „meargă”. Mă asigură că e în cele mai bune raporturi cu „cittorul” Stelei, șobolanul de la CCES care face pe cenzorul, deci că așa putea aborda și chestiunea Dictionarului... Duminică anostă, în rest. La amiază, lungă plimbare, prin soare, de-a lungul parcului încă înzăpezit. Aer ușor primăvărat. Dar întors, mă apucă o somnolență și o stare rea, care persistă de la începutul acestui an... Regret scrisoarea către C., mai ales după ce, dimineață, am vorbit cu ea. Scriu alta. Știri radio: semnăm, dar nu aplicăm. Bănuisem această „soluție” care contravine oricărei legi, oricărei logici sănătoase: căci dacă îți pui semnătura pe un act în totalitatea lui, cum mai poți afirma că nu-ți vei respecta prevederile, o dată ce le-ai semnat? — Agopian e un mitoman. Nimic adevărat cu „supraviețuirea” lui de peste o lună în spită! „Prav-

da” dezmente totul. Agopian, el, nu-și dezmente destinul în ficțiune! „Mircea Zăciu”, Jurnalul IV”, Editura Albatros, București 1998, p. 372

Ziua de naștere a lui Eminescu. În comparație cu „heroina”, aproape că nici nu se bagă de seamă. Oare 20 dec. 1849 să fie ziua de naștere a lui Eminescu? Veronica sigur s-a născut în 1850. Lui Dan Preda i se publică o mare parte din articolele pe care i-am bătut la mașina de scris: un comentariu, modern, al poeziei „De câte ori, iubito...” Termin articolul meu despre Eminescu... Un film cu Emil Hossu, inginer agronom, care vine la țară și face minuni, se cam cărare cu președintele (Gheorghe Dinică), dar îi împacă secretarul peccer, un om extraordinar de înțelept (Gheorghe Cozoric), care primește și el lumina de la primul secretar (Silviu Stănculescu). Am mai văzut caragața asta...

C.T. Mărgărit, Jurnal republicat

Buletin Rutier

„Deplasările automobiliste din primele zile ale noului an s-au încheiat cu un bilanț pozitiv față de aceeași perioadă a anului trecut, înregistrându-se un număr mai redus de accidente.” Așa începe un „Buletin Rutier”, apărut în ziarul Știința la început de an 1989. Informațiile primite de la Inspectoratul General de Miliție — Direcția Circulație de atunci — prezintă „valorii ridicate ale traficului pe majoritatea șoselelor, dar mai ales pe arterele de legătură cu stațiunile de odihnă montane”. Cifra exactă: 12.000 de autovehicule în 24 de ore. Potrivit milițienilor, cele mai mari valori de trafic s-au înregistrat „pe arterele de penetrație din municipii și orașe”. Cu toate acestea, oamenii legii s-au arătat mulțumiți de faptul că „cei mai mulți automobilisti au folosit viteze moderate, au respectat disciplina mersului în coloană, au

AGERPRES

ținut seama de particularitățile meteo rutiere ale traficului și au practicat un stil de conducere preventiv”. Din același Buletin Rutier aflăm că

peste 2.000 de automobilisti au fost ajutați de mecanicii de la unitățile de service, iar cu ajutorul aparatelor radar s-a temperat viteza neregula-

mentară a peste 4.100 de conducători auto, care puteau să-și pună viața lor și a celor din jur în primejdie. Însă, din peisaj nu au lipsit nici evenimente rutiere neplăcute, în special între orele 17:00 și 20:00, peste 20 de tamponări. „Buletinul rutier” ne informează și despre faptul că vremea se anunță schimbătoare, ceea ce va pune în continuare probleme automobilistilor. „De aici se impune ca fiecare deplasare să fie pregătită din timp, pneurile să fie verificate și înlocuite când se constată uzuri pronunțate, vitezele de deplasare să fie corelate permanent cu configurația drumurilor și starea vremii. De asemenea, conducătorii de autovehicule trebuie să curețe în permanență geamurile, să regleze și să folosească în mod egal luminile farurilor, să evite cu desăvârșire staționarea pe partea carosabilă a drumurilor.” Sfârșitul „Buletinului Rutier” reamintește automobilistilor că „duminică, 15 ianuarie 1989, vor circula automobilele proprietate personală cu un număr de înmatriculare fără soț”.

Mara RĂDUCANU

FC OLT NU-ȘI PROPUNEA SĂ JOACE ÎN CUPELE EUROPENE

Pentru nostalgici, dar mai ales pentru microbiștii de azi, se cuvine să reamintim povestea primei echipe sătești care a activat pe prima scenă a fotbalului românesc. Viitorul Scornicești s-a fondat în anul 1972 în urma rătăcirii unde s-a născut fostul președinte Nicolae Ceaușescu, „nașul” înființării fiind cumnatul acestuia, Vasile „Ghiță” Bărbulescu. După șapte ani a promovat în Divizia A, însă înainte de acest pas printr-un iubitor de fotbal circula o poveste.

Se spunea că Nicolae Ceaușescu nu ar fi dorit promovarea Scorniceștilor dintr-o așa-zisă superstiție, după ce, la trecerea din „județeană” în „C” și, mai departe, în „B”, reușite consecutive în edițiile '76-'77 și '77-'78, în fiecare an conducătorul partidului îi murise câte un părinte! După promovare, Viitorul Scornicești și apoi FC Olt Scornicești și apoi FC Olt. La început, partidele le-a disputat la Slatina, pentru ca, o dată cu terminarea construcției unui stadion ultramodern, în 1986, să se mute la Scornicești, pe o arenă a cărei capacitate depășea cu mult numărul locuitorilor așa denumitului „oras”.

Revenind la începutul anului 1989, trupa olteană se reunea, la 7 ianuarie, sub comanda lui Marian Bondrea, un antrenor necunoscut la acea vreme. Un obiectiv clar nu exista. „A fost prima mea experiență pe prima scenă. Nu am stat decât un sezon la FC Olt, dar, în ciuda a tot ce s-a spus despre această echipă, m-am simțit extraordinar, a fost o experiență frumoasă pentru mine. De echipă se ocupau președintele Trușescu și Gheorghiu Bărbulescu.

Eram singura echipă cu fanfară. Vă spun sincer că nu exista influență din partea lui Nicolae Ceaușescu. Doar înaintea meciurilor cu Dinamo ni se cerea, din partea conducerii și a factorilor locali, să facem tot ce putem pentru a învinge. Chiar am și bătut pe Dinamo în acel retur cu 1-0, a marcat Pena”, a rememorat Bondrea perioada de la Scornicești.

Tehnicianul a făcut o declarație care, la 20 de ani distanță, uimește: echipa din orașul lui Ceaușescu avea interzis în Europa. „Poate nu va crede nimeni, dar la FC Olt nu se dorea o participare în cupele europene, practic, nu aveam un obiectiv clar, ci doar să ne menținem acolo sus în clasament. De exemplu, în ultima etapă a sezonului 1988-1989, eram pe locul 5 și jucam cu Victoria. Puteam rezolva ușor și ajungeam în Cupa UEFA, însă am înțeles că nu era o prioritate. Până la urmă a ajuns Moreniu în Europa. Despre echipă pot spune că aveam un lot foarte bun, cu Mihali, cu Stângaci, cu Pena, cu Eftimie sau cu Dorinel Munteanu, pe care eu l-am reprofilat din funduș stânga pe postul pe care s-a consacrat ulterior și unde a evoluat în permanență, la mijlocul terenului”, a mai spus Bondrea.

În ceea ce privește poveștile cu bunăstarea existentă la Scornicești, într-o perioadă când totul era raționalizat, Bondrea a confirmat în parte: „Da, este adevărat, se poate spune că eram mai privilegiați, puteam cumpăra orice, eram și ajutați în acest sens. Dar la fel se petrecea la toate cluburile, fotbalul era o prioritate în acele vremuri”.

Jucătorii lui FC Olt nu le erau pe plac deplasările în Giulești Foto: Revista Sport, anul 1989

După Revoluție, noua conducere a FRF a retrogradat pe FC Olt, care, încet, încet, s-a reintors în anonimatul ligilor inferioare.
Daniel STAN

Linia de clasament la începutul anului 1989

8. FC Olt	17	5	7	5	17-25	17P

Puncte realizate pe teren propriu la finalul turului de campionat 1988/1989: 13 (a pierdut câte 1p la FC Bihor, Sportul Studențesc, Univ. Craiova, Flacăra Moreni și FCM Brașov); puncte obținute în deplasare: 4 (2p la „U” Cluj, câte 1p la Victoria și Oțelul)

Golgeterii echipei: Turcu - 6 goluri (1 din 11 m); Eftimie - 3 (1 din 11 m); D. Munteanu, Ruse (ambele din 11 m) - câte 2; M. Popescu, S. Moraru, Pistol, Minea I - câte 1
Jucători folosiți: 20 - Pistol, Turcu - 17 jocuri; Mihali, Eftimie - câte 16; Ruse, D. Munteanu - câte 15; M. Popescu - 14; C. Gheorghe - 13; Stângaci, Minea I, Craiu - câte 11; Ov. Ciobanu - 10; M. Ene - 9; Bogdaniuc, Ad. Georgescu - câte 8; S. Ciurea, S. Moraru - câte 7; V. Popa - 6; Dudan - 5; A. Popescu - 3

Media notelor echipei: 6,10; media notelor jucătorilor (pe baza a minimum 10 jocuri): 1. Eftimie 6,59, 2. Stângaci 6,50, 3. D. Munteanu 6,46; cele mai mari note: 8 (D. Munteanu, de două ori, Stângaci, Turcu și Eftimie, câte o dată)

Cartonașe galbene: 24 (8 suspendări) - 13 jucători (cele mai multe Minea I, Mihali, Bogdaniuc - câte 3)

Cartonașe roșii - nici unul
A beneficiat de 7 lovituri de la 11 metri - 4 transformate (Ruse 2, Turcu, Eftimie, 3 ratate (Eftimie, Mihali, Turcu); a fost sancționată cu 9 penalty-uri - 8 transformate, unul ratat.
A expedit 242 de șuturi (187 „acasă”, 55 în deplasare), din care 109 pe poartă (86 „acasă”, 23 în deplasare).

„Grădina zoologică”, dar și foarte multe nume mari

Într-un deceniu de activitate pe prima scenă, la FC Olt au evoluat nume mari ale fotbalului românesc. Până atunci însă, în momentul promovării în Divizia A, la Scornicești erau jucători ale căror nume țineau de „Grădina Zoologică”: Șoarece, Aričiu sau Prepețiță! Totuși, ulterior, pe la gruparea sătească au trecut nume mari. Este vorba de Ilie Balaci, Victor Piturcă, Ilie Bărbulescu, Adrian Bumbescu, Dumitru Stângaci, Ilie Dumitrescu, Dan Petrescu, Dorinel Munteanu și Gică Mihali. „A fost echipă foarte bună la FC Olt, deși toată lumea a trăit cu impresia că eram ajutați. Blaturi existau în fotbalul românesc, dar sigur ele nu s-au născut o dată cu Scorniceștii. Se făceau blaturi, dar nu numai la FC Olt. Practic, noi, la ce echipă aveam, puteam bate pe oricine. Numai cu Steaua nu se putea”, susține Marian Bondrea, tehnicianul care a deschis ochii în antrenorat la FC Olt.

Totuși, Steaua a pierdut în fața oltenilor. Puțini își mai amintesc partida dintre FC Olt și Steaua, disputată la 23 noiembrie 1980, în etapa a 16-a a Diviziei A, pe stadionul „Măi” din Slatina, și terminată cu scorul de 2-0 pentru gazde. Goluri, Prepețiță și Iamandi. Echipa lui FC Olt de atunci: Nedeia - Lică, Ciocioană, A. Mincă, Martinescu - Badea, Prepețiță, Petre Petre (Florin Dumitrescu), Șoarece - Iamandi, Victor Piturcă. Antrenor: Ioan Oblemenco.

Armata Roșie, redusă cu 500.000 de militari

Generalul-colonel V. Lobov, prim-adjunct al șefului Statului Major General al Forțelor Armate ale URSS a anunțat, într-o declarație difuzată de agenția TASS în ianuarie 1989, reducerea cu 500.000 de militari a efectivelor armatei sovietice în perioada 1989-1990. De asemenea, în același interval de timp, conform demnitarului militar sovietic, urma să se reducă și volumul de arme convenționale: 10.000 de tancuri, 8.500 de piese de artilerie și 800 de avioane de luptă. Generalul-colonel V. Lobov a mai anunțat și retragerea a șase divizii de tancuri, precum și unități de desant, asalt și geniu, împreună cu echipamentul de luptă aferent de pe teritoriile R.D. Germane, Cehoslovaciei și Ungariei.

REUTERS

militar sovietic a anunțat reprofilarea forțelor URSS staționate în R.D. Germană, Cehoslovacia și Ungaria în unități cu caracter strict defensiv. Declarația generalului-colonel V. Lobov a fost

dată ca referire la anunțul anterior făcut la ONU de Mihail Gorbaciov, privind hotărârea de reducere unilaterală a forțelor armate sovietice.
Răzvan BELCIUGANU

amintiri

Oțetul era nelipsit din câmara oricărei gospodine

SĂ RĂDEM CU EI!

Trei bărbați se prezintă la judecata de apoi:
- Cum ați ajuns aici?, îi întrebă o voce.
- Avusesem o zi îngrozitoare, spune primul; am ajuns acasă nervos din cauza aglomerației de pe șosea. Mi-am găsit nevasta dormind fără să-mi fi încălzit măcar masa. Și, pe deasupra, am văzut pe fereastră un individ care îmi forța portiera mașinii. Am înfișcat sifonierul și i l-am aruncat direct în cap. De efort mi-a cedat inima, asta-i tot!
- Dar tu mă, fu întrebă al doilea?
- Voiam să mă duc la cinema. Cinci minute m-am chinuit să deschid portiera mașinii, până când am observat că nu era mașina mea. Chiar atunci un sifonier greu m-a lovit în cap.
- Bine, bine, spune vocea, dar tu, cel de-al treilea?
- Eu n-am înțeles nimic din toată chestia. Eram într-un sifonier și iată-mă pe lumea cealaltă!
...
- De ce ai pus sărmă ghimpată pe balustradă?, își întrebă un băiat prietenul.
- Ca să nu se mai dea pe ea bunica.
- Aha, și asta o prepețe?
- Nu, dar îi incetineste mult alunecarea.
...
Un individ intră într-un Saloon din vestul sălbatic.
- Nu vă supărați, n-ați putea să...
- Aici, amice, îl întrerupse un cowboy fioros, aici se trage și după aceea se pun întrebări. Nici nu sfârșește bine că se prăbușește doborât de gloanțele noului venit, care, ștergându-și ușor revolverul, continuă:
- Nu vă supărați, n-ați putea să-mi spuneți unde e gara?
Revista Rebus nr. 11/1989

tv 15 ianuarie 1989

11.30 Lumea copiilor (color). Telemoteca de ghiozdan. „Racheta albă”. Producție a studioului de film TV. Episodul 4
12.25 Sub tricolor, la datorie! (color)
12.40 Viața satului (color)
13.00 Telex
13.05 Album duminical (color)
15.00 Închiderea programului
19.00 Telegiurnal
19.20 Cântarea României (color). Omagiul țării conducătorului iubit.
Emisiune realizată în colaborare cu Consiliul Culturii și Educației Socialiste și cu Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Vrancea.
20.25 Film artistic (color) „Vară sentimentală”. Producție a Casei de Filme patru. Scenariul: Vasile Băran. Regia: Francisc Munteanu
21.35 În lumina reflectoarelor (color). Pagini coregrafice cu baletul Operei Române
21.50 Telegiurnal
22.00 Închiderea programului

vremea

Vremea s-a menținut relativ caldă pentru acea perioadă a anului. Cerul a fost noros în regiunile estice și parțial noros în restul teritoriului. S-au semnalat precipitații mai ales sub formă de ninsoare, pe alături, în nord, nord-est și nord-vest. În celelalte regiuni s-au semnalat precipitații cu totul izolate, sub formă de ploaie, lapoviță și ninsoare. Vântul a suflat slab până la moderat, cu intensificări tre-

ciătoare în nord-estul țării și la munte, predominant din sector nord-vest. Temperatura minimă a fost de minus 8 grade, iar maxima de plus 8 grade. În zonele joase din vestul și centrul țării s-a produs ceață, iar pe alocuri polii. În București, vremea a fost relativ caldă pentru acea perioadă, cu cer parțial noros. Temperatura a fost de minus 6 grade, iar maxima de plus 6 grade. Dimineața s-a produs ceață.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Cooperativa Artă și Precizie cu sediul în București, Pasaj Villacros, încadrează în condițiile Legii 12/1971, următorul personal: 2 contabili principali - relații tel. 14.12.19; un inginer principal - relații tel. 15.60.53; un tehnician principal - relații tel. 13.91.89. Întreprinderea Chimică Victoria București cu sediul în Bd. Păcii nr 179, sector 6, încadrează de urgență paznici, muncitori necalificați, pentru activitatea încărcări-decărări vagoane, muncitori necalificați pentru manipulări mărfuri în depozit și tâmplari manuali. Relații la tel. 69.53.80 și 60.70.40 int. 127. Cooperativa Radio Progress încadrează urgent conform Legii 12/1971, cu domiciliul stabil în București: inginer specialitatea electronică pentru șef producție, primitor-distributor cu gestiune, șef depozit piese electronice, paznici. Relații la Biroul Personal Învățământ Administrativ, tel. 13.27.94 între orele 8-12. Întreprinderea de Transport Bucureștii Noi, cu sediul în Bd. Bucureștii Noi, nr. 40 sector 1, încadrează în condițiile legii nr. 12/1971, un contabil și un economist cu experiență în domeniul financiar contabil și soferi pentru autoturisme și autoutilitare, posesori ai permisului de conducere gradele B, C și D, având categoria I sau a II-a ITA și o vechime minimă în profesie de 5 ani.

VÂNZĂRI

Aspirator Buran, aragaz electric, oglinzi, televizoare, covoraș, mobilă hol, scurtă bărbătească piele 35.49.51. Convenabil covor persan mecanic Cisnădie lână - m, rafturi pentru cărți, grilaje ferestre, oglinzi deosebită Rococo, rafturi cămară. Tel. 75.91.09. Mascul campion, femelă, pui Doberman; radio dublu casetofon Unisef. 84.84.63 - 84.08.68. Vând Olteci nou. Cumpăr Trabant Combi nou, eventual limuzină 13.35.62, după ora 18. Bulbi gladiole soi Oscar pentru solar, grădina și tuberoze florifere, autorizat. 30.46.45. Spectrum, Software (programare) videocasete înregistrate traduse. Cumpăr casetofon Electronika. 31.01.14. Vând rochie albă cu podoabe și pietre semiprețioase deosebite, diferite bluze, rochii și fuste deosebite. Vând Aro 243, cu remorcă în perfectă stare, 4.500 km. Mașină cusut, tavă aramă, covor, cergă, mașină spălat, tacâmuri, îmbrăcăminte, obiecte turism, casnice, lustră, lampă, lămpi televizor, monument funerar. Blue jeans salopetă prespălați 52-54, canadiana material creponat 54, coțoc 48 dama. Set motor, cuzinet, amortizoare, alte piese Renault Gordini. Vând mașină tricobot Grotzer 7 x 70 din fier, Cimpia Turzii - Cluj. Video player Funay, casete dublate, sigilate, aparat masaj, televizor Lux. Vând Dacia 1310 zero km și Lada 1500. Aștept provincia. Vând Player Goldstar nou. Aștept provincia.

FLORI DE TEI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

limii în ruină, o lume pe cale de dispariție, o lume de caraghioși, de figuri pline de pitoresc, dar și tot atât de ridicole” (Aleksie) - Lac în RP Chineză. 12) Fluture din India - „Străduța cu tei...”, melodie de Nicolae Kirulescu (sg).

VERTICAL: 1) Feciorul Smarandei care a furat pupăza din tei („Amintiri din copilărie”) - Operetă de Hugo-Felix în care se cântă aria „Sub tei” (neart.). 2) Eroina povestirii, „Cântecul de dragoste” de Mihail Sadoveanu, care, în timp ce Năstase Crăiniceanu colindă pădurile, „lancează în umbra iatacului, fără dragoste și dorință, și rar dacă o duc pașii sfioși, în lipsa stăpânului, pe potecile străjuite de lilieci și tei, spre răznicul din poiană” - Bătrân din Frigia, soțul lui Baucis. Drept răsplătă pentru ospitalitatea lor, celor doi soți Zeus le-a transformat coliba în templu și le-a îndeplinit dorința de a muri în același timp, prefăcându-l pe el în stejar, iar pe ea în tei (mit.). 3) Sanda Oproiu - Poet german (1797-1856) din a cărui creație amintim poezia „Flori de tei înmiresmate” (Heinrich) - Dănele. 4) Grădinarul din nuvela „Strada teiului” de Dumitru Ugnea (Ion) - Teioasă. 5) Predați. 6) Râu în Franța - Nota traducătorului - Primarul din Sălaj, comuna în care se desfășoară acțiunea romanului „Jerni peste tei” de Florin Bănescu (Banu). 7) Aceste (reg.) - Tei - Râu în Noua Guinee. 8) Orășel în RP Congo - Tot (reg.). 9) Elena Udrescu - Ioan Caraiman - „... sub tei”, titlul a șapte piese simfonice (op. 5) de Richard Wagner, compuse după „Faust” de Goethe (neart.). 10) Standarde de stat - Prietenul lui Iffrim din nuvela „Strada teiului” de Dumitru Ignea (Petre). 11) Culoarea cărții de joc - „... Transilvaniei”, volum de versuri în care Ioan Alexandru a inclus și poezia „Teiul” (neart.) - Tei cu vârf retezat. 12) Alăturare - „... înarma ce arde”, volum de versuri de Dumitru Corbea în al cărui sumar întâlnim și poezia „Teiul din parc”.

ORIZONTAL: 1) Orașul în care străjuiește, împovărat de ani, mult cântatul tei eminescian - Prozator arădan care reconstituie în romanul „Jerni peste tei” un fragment din istoria unui sat bănațean de pe Valea Timișului, într-un moment grav al existenței sale, fixat în anii răscăleii antihabsburgice din 1737-1739 (Florin). 2) Comandantul din poezia „Cetatea Neamțului” de George Coșbuc, „Cel cu pletele-ncurcate/Și cu straiu-nșncuș cu tei” - Poet de sorginte maramureșeană care a scris versurile: „Mireasma florilor de tei/ cu mine și cu toți ai mei/ vine globul liniștit/ sub nea de flori de tei zidit”, cuprinse în poezia „Mladă” (Tiberiu). 3) Nicolae Ciocălteu - Pictorul român (1883-1962) care a înfișșează pânza pe „Făt-Frumos din tei” (Camil) - Măsurii de suprafață.

4) Un fel de ceapă (reg.) - Tei (dim.) 5) Poet român (1850-1889), stăpân deplin peste cuvinte” care, inspirat de povestea de dragoste a chelarului de la Dumbrăveni pentru o tânără castelană, a scris poemul „Făt-Frumos din tei” și, varianta acestuia, „Povestea teiului” (Mihai). 6) Fieca lui Ligdus (mit.) - Linște! - Radu Ionescu. 7) Peninsula în sud-vestul Asiei - „... florilor de tei”, povestire de Marcel Constantin. Runcanu (neart.). 8) Afluent al fluviului Volga - Prozator român (1905-1977) care a descris într-o povestire întâmplări din viața unui „Tei bătrân” (Ștefan) - Nord-est. 9) Întrebare - localitate în Panama - Șoricioaică. 10) Oraș în Suedia - Care poartă dată. 11) Scriitor sovietic rus (1883-1945) care înfișșează în culegerea de nuvele și schițe „Pe sub bătrânii tei”, lumea nobi-